

Dialogo, kunst van verbinding

Korte samenvatting

Dit project van de vzw KOCB bracht jongeren samen uit Brussel en de brede Vlaamse Rand om via christelijk geïnspireerde kunst een identiteitsgevoelige dialoog aan te gaan. Zo kregen de jongeren de kans om zichzelf en elkaar te verkennen, uit te dagen en waar mogelijk te versterken in identiteitsgroei en dialoog. De weerslag van deze dialoog mondde uit in een kunstwerk dat door de jongeren werd gerealiseerd. Naar volgend schooljaar toe, zullen de opgedane ervaringen verder uitgewerkt worden in een dialoogspeel dat ter beschikking zal staan van alle scholen (over de netten heen) die met hun leerlingen rond interlevensbeschouwelijke dialoog aan de slag willen gaan. Zo wil dit project ook inzetten op de professionalisering van leerkrachten naar interlevensbeschouwelijke dialoog toe.

Zie ook: <https://www.instagram.com/stories/highlights/18044829614472927/>

En <https://www.kerknet.be/vicariaat-onderwijs-aartsbisdom-mechelen-brussel/artikel/dialogo-kunst-van-verbinding?microsite=12608>

Doelstellingen van het project

Globale doelstellingen die aansluiten bij de opzet van de subsidie lijn Polsslag Brussel:

- * Via oefenen in dialoog ingaan tegen een verdere polarisering en radicalisering van onze samenleving.
- * Versterken van de band tussen Brussel en Vlaanderen.
- * Jongeren de basiliek van Koekelberg en het Museum voor Moderne Religieuze Kunst leren kennen.
- * Net-overschrijdende verbinding stimuleren tussen de scholen.

Doelstellingen naar de jongeren toe:

- * Op het spoor komen van een eigen levensvisie
- * Uitdrukken van de eigen levensvisie
- * Verbondenheid stimuleren door ervaringen van echte ontmoeting
- * Hoopvol perspectief op de toekomst en ontwikkelen van een positief zelfbeeld

Welke jongeren?

Alle Nederlandstalige scholen van het katholieke net werden voor dit project uitgenodigd. Uiteindelijk namen klassen uit de derde graad van deze 5 scholen deel: Sint-Jan-Berchmans in Brussel, Technov in Vilvoorde, Sint-Martinus in Asse, Regina Caeli in Dilbeek en ZAVO in Zaventem.

Verloop van het traject

Het traject nam bijna een volledig schooljaar in beslag.

In het eerste trimester startten we met dialoog oefeningen in de klas. Daarna volgde een eerste 'dialoogdag' in de basiliek van Koekelberg. Op deze dag bezochten we de religieuze kunst in het Museum voor Moderne Religieuze Kunst (het MMRK) en de basiliek. De aldus opgedane indrukken waren inspiratie voor dialoog rond

levensbeschouwing en identiteit met daarbij een collage als eerste aanzet voor het kunstwerk. Gedurende deze eerste 'dialoogdag' werden jongeren uit de verschillende klassen met elkaar in contact gebracht.

In het tweede trimester werden opnieuw dialoogoefeningen gedaan in de klas om daarna een tweede keer samen te komen in de basiliek voor dialoog en kunst. Deze tweede dag had als thematische opbouw drie centrale vragen: 'Wat maakt de mens tot mens?', 'Wat maakt jou tot jou?' en 'Wie ben ik als profeet'? Er werd opnieuw met elkaar gedialoogd en er werd ook kort gemediteerd. In het creatieve luik, op deze tweede dag, kreeg het kunstwerk al meer vorm: er kwamen kleurrijke lichaamsdelen op schildersdoek die elk een stukje van de eigen identiteit weerspiegelen.

In de eerste weken van het derde trimester bereikte het project haar orgelpunt met de vraag: 'Wie ben ik in relatie tot de ander?'. Een evenwichtige en open dialoog confronteert de identiteit van de gesprekspartners met elkaar op een zodanige manier dat wederzijdse transformatie mogelijk is. Dit werd creatief uitgedrukt door de lichaamsdelen op te hangen als mobile. De identiteit is immers steeds in beweging, steeds zoekend naar een evenwicht en nooit af. Vervolgens werden alle mobiles samen opgesteld, als het ware in dialoog met elkaar.

Financiering

Dit project werd voor 90% gefinancierd door de subsidielijn Polsslag Brussel. Hiertoe diende de opdrachtgever KOCB vzw een subsidieaanvraag in die op 10 juli 2024 werd goedgekeurd door Benjamin Dalle, toenmalige Vlaamse minister van Brussel, Jeugd, Media en Armoedebestrijding.

Partners

De opdrachtgever van dit project is KOCB vzw die het coördineert met medewerking van het Katholiek Onderwijs Vlaanderen en het Vicariaat Onderwijs Mechelen-Brussel. De partners zijn de vzw Axcen, de onderzoekscel ExploRatio van de hogeschool Odisee, het Museum van Moderne Religieuze Kunst (MMRK) en de basiliek van Koekelberg en de kunstenaars Maria Kley en Denys Shantar.

Het **Museum van Moderne Religieuze Kunst** bevindt zich in de gaanderijen onder het dak van de basiliek. Basiliek Koekelberg. De missie-visie van het museum streeft openheid en dialoog na tussen overtuigingen en gezindten, en onderzoekt wat en op welke manier de huidige generaties aanspreekt op het vlak van religieuze kunst, door de vaste collectie te presenteren in relatie met hedendaagse kunstenaars. Op het moment van dit project vond de tentoonstelling 'Cross-ing Way-s' plaats die was samengesteld door **Denys Shantar**, een Zwitsers-Oekraïense kunstenaar en curator, die momenteel in Antwerpen is gevestigd.

Beeldend Kunstenaar **Maria Kley** woont en werkt in Brussel, België. In haar werk onderzoekt ze sociale verbondenheid, veerkracht en persoonlijke groei. In haar participatieve projecten nodigt zij mensen uit om existentiële thema's gezamenlijk te verkennen via kunst. Tijdens de workshops in Koekelberg en op de deelnemende scholen daagde zij leerlingen uit om actief na te denken over hun eigen identiteit en de relatie tot de ander. Het interactieve proces resulteerde in zelfportretten in de vorm van een mobiel, waarin lichaamsdelen symbolisch verbonden zijn aan persoonlijke waarden en overtuigingen. Zoals identiteit zelf, is de mobiel voortdurend in beweging – veranderlijk en in dialoog met zijn omgeving.

De Onderzoeksgroep **Exploratio** (Odisee hogeschool) onderzoekt hoe filosofische dialoogmethodieken ingezet kunnen worden om gevoelige samenlevingsthema's in de klas bespreekbaar te maken en kritisch denken te bevorderen. Tijdens de dialoogdagen in Koekelberg gingen de jongeren samen met een filosofisch gespreksleider in gesprek over grote levensvragen. De levensvragen van deze jongeren gaat Exploratio nog verwerken in een dialoogspel dat als een gesprekstool jongeren en leerkrachten inspireert tot levensbeschouwelijke gesprekken.

Axcent zet zich in voor het bevorderen van interlevensbeschouwelijke dialoog en ontmoeting in het onderwijs, het jeugdwerk en met nieuwkomers. In dit project verkende Axcent met de leerlingen wat levensbeschouwing en dialoog betekenen voor hen, welke randvoorwaarden er nodig zijn voor een geslaagde interlevensbeschouwelijke en welke vaardigheden de leerlingen kunnen inzetten tijdens de uitwisselingsmomenten in de Basiliek van Koekelberg.